

μὲν οὐκ ἐπάναγκες οὐδένα καταδέχεσθαι, τότε δ' ἐπάναγκες, ἐξ ὧν ὁ δῆμος κατελύθη. Τί ταῦτα ἐκείνοις ὁμολογεῖ; τοσοῦτον οὖν ἔγωγε, ὦ Ἀθηναῖοι, διορίζομαι περὶ τούτων, τὴν μὲν εἰρήνην σωτηρίαν εἶναι τῷ δήμῳ καὶ δύναμιν, τὸν δὲ πόλεμον δήμου κατάλυσιν γίγνεσθαι. Περὶ μὲν οὖν τούτων ταῦτα λέγω.

Συντακτικές παρατηρήσεις:

10 πρῶτον: Επιρρηματικός προσδιορισμός που δηλώνει σειρά.

10 ὦ Ἀθηναῖοι: Κλητική προσφώνηση.

11 ὀρθῶς: Επιρρηματικός προσδιορισμός του τρόπου.

12 καθαιρεῖν: Τελικό απαρέμφατο, αντικείμενο του ρήματος γέγραπται.

12 τὰ τεῖχη: Αντικείμενο του απαρεμφάτου καθαιρεῖν.

12 περὶ τούτων: Εμπρόθετος προσδιορισμός της αναφοράς.

Ανδοκίδης, Περὶ τῆς πρὸς Λακεδαιμονίους εἰρήνης 24–32

Σκέψεις για την εξωτερική πολιτική της Αθήνας

Τί οὖν ἐστὶν ὑπόλοιπον περὶ ὅτου δεῖ βουλευέσθαι; περὶ Κορίνθου καὶ περὶ ὧν [ἂν] ἡμᾶς Ἀργεῖοι προκαλοῦνται. Πρῶτον μὲν περὶ Κορίνθου διδαξάτω μέ τις, Βοιωτῶν μὴ συμπολεμούντων, εἰρήνην δὲ ποιουμένων πρὸς Λακεδαιμονίους, τίνας ἐστὶν ἡμῖν ἀξία Κόρινθος.²⁵ Ἀναμνήσθητε, γὰρ, ὦ Ἀθηναῖοι, τῆς ἡμέρας ἐκείνης, ὅτε Βοιωτοῖς τὴν συμμαχίαν ἐποιούμεθα, τίνα γνώμην ἔχοντες ταῦτα ἐπράττομεν. Οὐχ ὡς ἱκανὴν οὖσαν τὴν Βοιωτῶν δύναμιν μεθ' ἡμῶν γενομένην κοινῇ πάντας ἀνθρώπους ἀμύνασθαι; νῦν δὲ βουλευόμεθα, Βοιωτῶν εἰρήνην ποιουμένων πῶς δυνατοὶ Λακεδαιμονίοις πολεμεῖν ἐσμεν ἄνευ Βοιωτῶν.²⁶ Naί, φασί τινες, ἂν Κόρινθόν τε φυλάττωμεν καὶ συμμαχούς ἔχωμεν Ἀργεῖους. Ἰόντων δὲ Λακεδαιμονίων εἰς Ἄργος πότερον βοηθήσομεν αὐτοῖς ἢ οὐ; πολλὴ γὰρ ἀνάγκη ὀπότερον τούτων ἐλέσθαι. Μὴ βοηθούτων μὲν οὖν ἡμῶν οὐδὲ λόγος ὑπολείπεται μὴ οὐκ ἀδικεῖν καὶ ποιεῖν Ἀργεῖους ὅποιον ἂν τι βούλωνται δικαίως· βοηθούτων δὲ ἡμῶν εἰς Ἄργος οὐχ ἔτοιμον μάχεσθαι Λακεδαιμονίοις; ἵνα ἡμῖν τί γένηται; ἵνα ἠττώμενοι μὲν καὶ τὴν οἰκείαν χώραν ἀπολέσωμεν πρὸς τῇ Κορινθίων, νικήσαντες δὲ τὴν Κορινθίων Ἀργείων ποιήσωμεν. Οὐχ ἔνεκα τούτων πολεμήσομεν;²⁷ Σκεψώμεθα δὴ καὶ τοὺς Ἀργείων λόγους. Κελεύουσι γὰρ ἡμᾶς κοινῇ μετὰ σφῶν καὶ μετὰ Κορινθίων πολεμεῖν, αὐτοὶ δ' ἰδία εἰρήνην ποιησάμενοι τὴν χώραν οὐ παρέχουσιν ἐμπολεμεῖν. Καὶ μετὰ μὲν πάντων τῶν συμμαχῶν τὴν εἰρήνην ποιούμενους οὐκ ἔωσιν ἡμᾶς οὐδὲν πιστεύειν Λακεδαιμονίοις· ἃ δὲ πρὸς

τούτους μόνους εκείνοι συνέθεντο, ταῦτα δ' οὐδεπώποτ' αὐ-
 τούς φασι παραβῆναι. Πατρίαν τε εἰρήνην ὀνομάζοντες ἢ χρω-
 νται, τοῖς [δὲ] ἄλλοις Ἑλλήσιν οὐκ ἔωσι πατρίαν γενέσθαι τὴν
 εἰρήνην· ἐκ γὰρ τοῦ πολέμου χρονισθέντος Κόρινθον ἐλείν
 προσδοκῶσι, κρατήσαντες δὲ τούτων ὑφ' ὧν αἰεὶ κρατοῦνται,
 καὶ τοὺς συννικῶντας ἐλπίζουσι παραστήσεσθαι.²⁸ Τοιούτων δ'
 ἐλπίδων μετασχόντας ἡμᾶς δεῖ δυοῖν θάτερον ἐλέσθαι, ἢ πολε-
 μεῖν μετὰ Ἀργείων Λακεδαιμονίοις, ἢ μετὰ Βοιωτῶν κοινή τὴν
 εἰρήνην ποιείσθαι. Ἐγὼ μὲν οὖν ἐκείνο δέδοικα μάλιστα, ὃ Ἀθη-
 ναῖοι, τὸ εἰθισμένον κακόν, ὅτι τοὺς κρείττους φίλους ἀφιέντες
 αἰεὶ τοὺς ἥττους αἰρούμεθα, καὶ πόλεμον ποιούμεθα δι' ἑτέρους,
 ἐξὸν δι' ἡμᾶς αὐτοὺς εἰρήνην ἄγειν.²⁹ οἵτινες πρῶτον μὲν βασι-
 λει τῷ μεγάλῳ (χρῆ γὰρ ἀναμνησθέντας τὰ γεγενημένα καλῶς
 βουλευσασθαι) σπονδὰς ποιησάμενοι καὶ συνθέμενοι φιλίαν εἰς
 τὸν ἅπαντα χρόνον, ἃ ἡμῖν ἐπρέσβευσεν Ἐπίλυκος <ὁ> Τεισάν-
 δρου, τῆς μητρὸς τῆς ἡμετέρας ἀδελφός, <μετὰ> ταῦτα Ἀμόργη
 πειθόμενοι τῷ δούλῳ τῷ βασιλέως καὶ φυγάδι τὴν μὲν βασιλέως
 δύναμιν ἀπεβαλόμεθα ὡς οὐδενὸς οὐσαν ἀξίαν, τὴν δὲ Ἀμόρ-
 γου φιλίαν εἰλόμεθα, κρείττω νομίσαντες εἶναι· ἀνθ' ὧν βασι-
 λεὺς ὀργισθεῖς ἡμῖν, σύμμαχος γενόμενος Λακεδαιμονίοις,
 παρέσχεν αὐτοῖς εἰς τὸν πόλεμον πεντακισχίλια τάλαντα, ἕως
 κατέλυσαν ἡμῶν τὴν δύναμιν. Ἐν μὲν βούλευμα τοιοῦτον ἐβου-
 λευσάμεθα.³⁰ Συρακόσιοι δ' ὅτε ἦλθον ἡμῶν δεόμενοι, φιλότη-
 τα μὲν ἀντὶ διαφορᾶς ἐθέλοντες εἰρήνην δ' ἀντὶ πολέμου ποιεί-
 σθαι, τὴν τε συμμαχίαν ἀποδεικνύντες ὅσῳ κρείττων ἢ σφετέρῃ
 εἴη τῆς Ἐγεσταίων καὶ Καταναίων, εἰ βουλοίμεθα πρὸς αὐτοὺς
 ποιείσθαι, ἡμεῖς τοίνυν εἰλόμεθα καὶ τότε πόλεμον μὲν ἀντὶ εἰρή-
 νης, Ἐγεσταίους δὲ ἀντὶ Συρακοσίων, στρατεύεσθαι δ' εἰς Σικε-
 λίαν ἀντὶ τοῦ μένοντες οἴκοι συμμαχούς ἔχειν Συρακοσίους· ἐξ
 ὧν πολλοὺς μὲν Ἀθηναίων ἀπολέσαντες ἀριστίνδην καὶ τῶν
 συμμάχων, πολλὰς δὲ ναῦς καὶ χρήματα καὶ δύναμιν ἀποβα-
 λόντες, αἰσχροῦς διεκομίσθησαν οἱ σωθέντες αὐτῶν.³¹ Ὑστερον
 δὲ ὑπ' Ἀργείων ἐπείσθημεν, οἵπερ νῦν ἤκουσι πείθοντες πολε-
 μεῖν, πλεύσαντες ἐπὶ τὴν Λακωνικὴν εἰρήνης ἡμῖν οὔσης πρὸς
 Λακεδαιμονίους ἐντεῖναι <αὐτῶν> τὸν θυμόν, ἀρχὴν πολλῶν
 κακῶν· ἐξ οὗ πολεμήσαντες ἠναγκάσθημεν τὰ τεῖχη κατα-
 σκάπτειν καὶ τὰς ναῦς παραδιδόναι καὶ τοὺς φεύγοντας κατα-
 δέχεσθαι. Ταῦτα δὲ πασχόντων ἡμῶν οἱ πείσαντες ἡμᾶς πολε-
 μεῖν Ἀργεῖοι τίνα ὠφέλειαν παρέσχον ἡμῖν; τίνα δὲ κίνδυνον
 ὑπὲρ [τῶν] Ἀθηναίων ἐποίησαντο;³² νῦν οὖν τοῦτο ὑπόλοιπὸν
 ἐστὶν ἡμῖν, πόλεμον μὲν ἐλέσθαι καὶ νῦν ἀντ' εἰρήνης, τὴν δὲ
 συμμαχίαν τὴν Ἀργείων ἀντὶ τῆς Βοιωτῶν, Κορινθίων δὲ τοὺς

νῦν ἔχοντας τὴν πόλιν ἀντὶ Λακεδαιμονίων. Μὴ δῆτα, ὦ Ἀθηναῖοι, μηδεὶς ἡμᾶς ταῦτα πείσῃ· τὰ γὰρ παραδείγματα τὰ γεγενημένα τῶν ἀμαρτημάτων ἱκανὰ τοῖς σώφροσι τῶν ἀνθρώπων ὥστε μηκέτι ἀμαρτάνειν.

Συντακτικὲς παρατηρήσεις:

26 ἵνα ἠττώμενοι μὲν καὶ τὴν οἰκείαν χώραν ἀπολέσωμεν πρὸς τῇ Κορινθίων· Δευτερεύουσα τελικὴ πρόταση.

26 ἠττώμενοι: Ὑποθετικὴ μετοχή.

26 νικήσαντες: Ὑποθετικὴ μετοχή.

30 Ἀθηναίων: Γενικὴ διαιρετικὴ στο πολλοῦς.

31 ὑπ' Ἀργείων: Ἐμπρόθετος προσδιορισμὸς τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου στο ἐπίσθημεν.

Ἀνδοκίδης, Περὶ τῆς πρὸς Λακεδαιμονίους εἰρήνης 37-41

Το κλείσιμο τοῦ λόγου

Το παρακάτω απόσπασμα περιέχει τὸν ἐπίλογο τοῦ ἔργου με μιὰ σύντομη ἱστορικὴ αναδρομὴ, ἡ ὁποία ἀφορᾶ στα τείχη, τὸν στόλο καὶ τὴ ναυτικὴ ἡγεμονία τῆς Ἀθήνας σε σχέση με τὶς εἰρηνευτικὲς προτάσεις τῶν Λακεδαιμονίων, οἱ ὁποῖες ἀποτελοῦν καὶ τὸ ἀντικείμενο τοῦ λόγου.

Ἦν γὰρ ποτε χρόνος, ὦ Ἀθηναῖοι, ὅτε τείχη καὶ ναῦς οὐκ ἐκεκτῆμεθα· γενομένων δὲ τούτων τὴν ἀρχὴν ἐποιήσαμεθα τῶν ἀγαθῶν. Ὡν εἰ καὶ νῦν ἐπιθυμεῖτε, ταῦτα κατεργάσασθε. Ταύτην δὲ λαβόντες ἀφορμὴν οἱ πατέρες ἡμῶν κατηργάσαντο τῇ πόλει δύναμιν τοσαύτην ὅσην οὐπω τις ἄλλη πόλις ἐκτήσατο, τὰ μὲν πείσαντες τοὺς Ἕλληνας, τὰ δὲ λαθόντες, τὰ δὲ προιάμενοι, τὰ δὲ βιασάμενοι.³⁸ πείσαντες μὲν οὖν Ἀθήνησι ποιήσασθαι τῶν κοινῶν χρημάτων Ἑλληνοταμίας, καὶ τὸν σύλλογον τῶν νεῶν παρ' ἡμῖν γενέσθαι, ὅσαι δὲ τῶν πόλεων τριῆρεις μὴ κέκτηνται, ταύταις ἡμᾶς παρέχειν· λαθόντες δὲ Πελοποννησίους τειχισάμενοι τὰ τείχη· προιάμενοι δὲ παρὰ Λακεδαιμονίων μὴ δοῦναι τούτων δίκην· βιασάμενοι δὲ τοὺς ἐναντίους τὴν ἀρχὴν τῶν Ἑλλήνων κατηργασάμεθα. Καὶ ταῦτα τὰ ἀγαθὰ ἐν ὀγδοήκοντα καὶ πέντε ἡμῖν ἔτεσιν ἐγένετο.³⁹ Κρατηθέντες δὲ τῷ πολέμῳ τὰ τε ἄλλα ἀπωλέσαμεν καὶ τὰ τείχη καὶ τὰς ναῦς ἔλαβον ἡμῶν ἐνέχυρα Λακεδαιμόνιοι, τὰς μὲν παραλαβόντες, τὰ δὲ καθελόντες, ὅπως μὴ πάλιν ταύτην ἔχοντες ἀφορμὴν <τὴν> δύναμιν τῇ πόλει κατασκευάσαμεν. Πεισθέντες τοίνυν ὑφ' ἡμῶν Λακεδαιμόνιοι